

Vil ha flere kvinner i toppen i akademia

Kvinneandelen blant norske professorer ligger på rundt 31% og utviklingen går for sakte. Nå lanserer Forskningsrådet en ny policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver for å få fart på endringene.

Av Geir Aas | Publisert 01.07.2019

Last ned

Mange tenker på Norge som et ledende likestillingsland, men innen forskning og innovasjon er det mye som gjenstår om vi skal toppe listen i Europa.

– Selv om vi får stadig flere norske kvinnelige forskere så går utviklingen for tregt, særlig på toppstillingene som for eksempel professor. Dette må vi gjøre noe med, og Forskningsrådets nye policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver skal bidra til dette, sier forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø.

[Selve policyen finner du her \(pdf\)](#)

To hovedutfordringer

Det er to hovedutfordringer når det gjelder kjønnsbalanse i norsk forskning og innovasjon. Den ene er at rekrutteringen opp mot toppnivået fortsatt er mannsdominert og at utjevningen går langsomt. Den andre er at mange fag, profesjoner og spesialiseringer i stor grad er kjønnsdelte.

Særlig innenfor matematikk og naturvitenskap er kvinneandelen på toppnivå lav, sammenliknet med andelen på lavere nivåer. Selv på områder der kvinner er i flertall blant doktorandene, for eksempel innenfor helsefag, er det flest menn som går videre i forskerkarrieren mot toppnivå.

I den nye policyen lanserer Forskningsrådet en rekke tiltak for å øke kvinneandelen blant toppforskere, gi mer likestilte karriereløp for kvinner og menn, skape jevnere kjønnsfordeling i fag og profesjoner og større mangfold i forskningens innhold.

Nye krav

– Forskningsrådet skal være en pådriver for kjønnsbalanse og kunnskap om kjønnsperspektiver i forskning og innovasjon. Denne policyen er et nytt kapittel i det viktige arbeidet for å øke kvinneandelen i toppen i forskningen, sier administrerende direktør i Forskningsrådet John-Arne Røttingen.

Det skal blant annet utvikles ny kunnskap om hva som vil øke kvinneandelen i forskning i næringslivet. I tillegg skal det kreves planer og rapportering for å fremme god kjønnsbalanse og karriereutvikling i senterordninger og større prosjekter.

Nytt krav om kjønnsbalanse til SFF-søkere

Et nytt krav i senterutlysninger er spesielt aktuelt for forskningsinstitusjoner som planlegger å sende søknader til Sentre for fremragende forskning (SFF) høsten 2020. Sentrene for fremragende forskning driver langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå, men har kun 26 prosent kvinnelige senterledere.

Kravet innebærer at institusjoner som sender inn fem eller flere søknader til SFF må ha minst førti prosent kvinnelige prosjektledere blant søkerne. For å tilfredsstille kravet, må en kvinne være planlagt som leder i minst halvparten av senterperioden.

Forskningsrådet vil be institusjonene redegjøre samlet for sine søknader og kjønnsbalansen i disse.

– Kravet til institusjoner med mange SFF-søknader skal bidra til å øke kvinneandelen i de norske toppmiljøene. Det er viktig at institusjonene tar sin del av ansvaret for å bedre kjønnsbalansen blant prosjektledere for SFF, sier Røttingen.

SFF-ene vil fremdeles velges ut etter vitenskapelig kvalitet og vitenskapelige gjennombrudd. Dette gjelder både den planlagte forskningen og for senterleders tidligere forskning.

Søknadsfristen for neste SFF-runde er planlagt 18. november 2020.

Foto: Aaron Kahr, Shutterstock

Fakta om policyen

Policyen inneholder fem innsatsområder for Forskningsrådets tiltak:

- Eksellenssatsinger
- Næringslivet
- Livsfasetilpasset karrieropolitikk
- Kjønnsperspektiver
- Kompetanse og kvalitet internt i Forskningsrådet

